

pútnický list

ISSN 2644 - 4526

08 / 2020

aktuality a zaujímavosti pútnického turizmu na Slovensku

O obnovení mariánskej púti na zámku v Hlohovci

Dominantou veľkolepého zámockého parku s jazierkom, empírovým divadlom, jazdiarňou, záhradným altánkom a zvyškami romantických stavieb v Hlohovci, je idylický zámok v Hlohovci. Je tiež najvýznamnejšou stavebno-historickou pamiatkou mesta. Na mieste súčasného zámku stál pôvodný stredoveký hrad postavený v 11. st., ktorý mal strategickú polohu, aj preto býval sídlom viacerých vojenských posádok. Trojpodlažná stavba v tvare nepravidelného päťuholníka je klenotom mesta a srdcovou záležitosťou jeho obyvateľov. Jeho história je spätá s významnými šľachtickými rodmi Thurzovcov, Forgáčovcov, ale najmä Erdödyovcov, ktorí boli poslednými majiteľmi zámku do r.1945.

V kaplnke zámku sa nachádzal **vzácný reliéf "Narodenia"**. Je jedným z vrcholných prejavov gotického umenia na Slovensku. Tento neskorogotický reliéf, pochádzajúci zo staršieho hlavného oltára z Dómu sv. Martina v Bratislave, sa dostal do rodiny Erdödyovcov ako dar kráľa Mateja Korvína. Dielo vzniklo v 80-tych rokoch 15. st. Ako už sám

reliéf Narodenia

názov reliéfu naznačuje, je na ňom zobrazená scéna narodenia Ježiša Krista. Reliéf je umeleckou rezbou z lipového dreva. Je farebne zdobený, vysoký 206 cm, široký 118 cm, jeho hrúbka je 51 cm. Meno majstra rezbára nie je známe – autorstvo bolo pripisované domácim i zahraničným majstrom, najpravdepodobnejšie majstrovi z Viedne. Postupom času sa reliéf Narodenia s Pannou Máriou uprostred stal predmetom náboženskej úcty obyvateľov Hlohovca i okolia. V období baroka, ozdobili postavu Panny Márie striebornou, na povrchu pozlátenou korunou, ktorá bola znakom, že táto socha je predmetom zvláštnej pozornosti a uctievania zo strany veriacich. Pravdepodobne už od 18. st. sa zámocká kaplnka stala miestom tzv. „**Zámskej púte**“, ktorá sa každoročne konala na *sviatok Nanebovzatia Panny Márie – 15. augusta*. Tak to bolo do začiatku 50 rokov 20. st. Po znárodnení zámku slúžili jeho priestory štyri desiatky rokov ako výchovný ústav pre mládež. Vzácný reliéf sa v r.1950 dostal do zbierok Slovenskej národnej galérie v Bratislave. Obnova púti sa síce v r.1993 obnovila, ale púte sa konali od farského kostola na kalváriu. Až po čiastočnej rekonštrukcii bola časť zámku v r.2018 prístupná verejnosti. Od r.1999 existuje i kópia reliéfu, ktorú zhotovili umelecký rezbár Ľudovít Pisár a akademický sochár Jaroslav Kuba. V r.2019 sa v areáli zámku konala po rokoch obnovená „**Zámska púť**“ ku cti Nanebovzatia Panny Márie.

ZÁMSKA PÚŤ 2020 sa uskutoční 15. a 16. augusta so začiatkom pri Lurdskej jaskyni na kalvárii a ukončením slávnostnou sv. omšou na nádvorí hlohovského zámku, jej súčasťou bude aj pešia púť z farského kostola na zámok.

zdroje: *Osud reliéfu Narodenie Ježiša Krista, Hlohovecko, magazín, 31. 7. 2007, www.sk.wikipedia.org*

Najstaršie kostoly Nanebovzatia Panny Márie v Trnavskom kraji

V pútnickom kalendári je počas roka viacero mariánskych sviatkov, no slávnosť Nanebovzatia Panny Márie je tým najstarším. Augustové púte sa konajú hlavne na kalváriách, pri kaplnkách zasvätených Panne Márii, na miestach, kde sú milostivé sochy a obrazy nebeskej Matky, na miestach zázračných uzdravení, či zvd'aky za ochranu pred rôznymi katastrofami. Medzi najvýznamnejšie púte v tento sviatok určite patrí *púť na Kalvárii v Nitre* a *púť gréckokatolíckych veriacich v Lutine*. V Trnavskej arcidiecéze sú najvýznamnejšie púte ku cti Nanebovzatia Panny Márie v **Seredi – pri kaplnke v Strednom Čepeni** - tzv. čepenská púť, už spomínaná **Zámska púť v Hlohovci** a **púť v Trstíne – Hájičku**. Nájde tu však aj viacero pozoruhodných kostolov s patrocíniom Panny Márie Nanebovzatej.

K najstarším patria kostoly Nanebovzatia Panny Márie v obciach Malženice a Dolné Dubové. Do Malženíc, ktoré ležia pri potoku Blava, sa dostaneme, keď sa z Trnavy vydáme severovýchodným smerom. Zrekonštruovaný pôvodne románsky kostol Nanebovzatia Panny Márie z 13. st. je dominantou obce. Kostol predstavuje pôvodne dvojvežovú trojlod'ovú stavbu z obdobia na prelome románskeho a gotického slohu. Dal ho postaviť rád nemeckých rytierov, ktorí najneskôr v r. 1244 nahradili rytiersky rád johanitov. V 14. st. bol rozšírený o nové krížovo zaklenuté presbytérium. Na začiatku 17. st. ho prestavali na trojlod'ový kostol, keď mu pristavali renesančné klenby. Mohlo to byť niekedy okolo r. 1634 a táto prestavba pravdepodobne zapríčinila zmenu patrocínia zo sv. Juraja na Nanebovzatie Panny Márie.

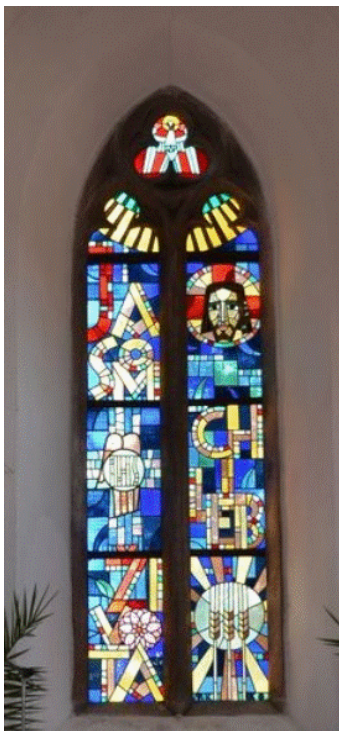
Malženice

Pôvodne dvojvežové západné priečelie bolo poškodené a nahradila ho jedna nová veža, ktorú umiestnili v osi trojlodia. Pri rozsiahlej prestavbe v r.1890 postavili vysokú ihlanovú strechu, ktorú v nárožiach doplnili neskorobarokové kamenné sochy svätcov – sv. Floriána, sv. Jána Nepomuckého, sv. Kataríny a sv. Alžbety.

interiér kostola v Malženicach

Hlavný oltár vyhotovili v r.1908 a bočné oltáre v druhej polovici 19. st. Dva vzácne zvony z 18. a 19. st. boli v období prvej svetovej vojny použité na vojenské účely. Po skončení vojny, v r. 1924, do veže slávnostne umiestnili tri nové zvony. Z románskeho obdobia sa zachovali obvodové múry a okno v podkrovnom priestore na južnej strane lode. Obdobie gotiky reprezentuje krížová klenba v presbytériu a kamenné pastofórium osadené do severnej steny. Gotický portál zamurovali v južnej strane lode, kde sa má nachádzať aj zamurované gotické okno. Sakristiu kostola pristavali z menej zvyčajnej - južnej strany. **Dolné Dubové** je dedinka severne od Trnavy na ceste vedúcej z Trnavy do Dechtíc. Gotický rímskokatolícky Kostol Nanebovzatia Panny Márie je najpozoruhodnejšou architektonickou pamiatkou obce. Pochádza z 1.pol. 14. st. a postavili ho na mieste románskej kaplnky.

V r.1642 ho predĺžili a nanovo zaklenuli. Z vizitácie z r.1782 vyplýva, že kostol mal 17 m vysokú murovanú vežu. Veža zakončená guľou bola pokrytá pálenými škridlami. Obyvatelia obce v r.1794 kostol kompletne prestavali. Vežu zbúrali, kostol predĺžili a pristavali mu novú vežu, ktorá zodpovedá súčasnej podobe kostola. Táto prestavba sa viaže k pôsobeniu kňaza a osvietenského spisovateľa **Jozefa Ignáca Bajzu** (1755 – 1836). Ako dolnodubovský farár tu žil 22 rokov. Na tunajšej fare napísal väčšinu svojich diel. V obci sa nachádza aj jeho pamätná izba. Počas jeho pôsobenia, v r. 1793, postavili pred kostolom súsošie kalvárie. V r. 1901 vymenili v kostole organ. Ďalšie úpravy sa v kostole uskutočnili v 50tych a 70tych rokoch 20. st. Pri tej poslednej vznikol aj dominantný prvok súčasného kostola – vitráž dovtedy zamurovaného gotického okna v sanktuáriu. Kostol je dnes jednoloďovým chrámom s presbytériom, ktoré má gotický uzáver. Na ľavej strane presbytéria je gotické kamenné pastofórium.

zdroj: www.vitajtevtrnave.sk, www.apsida.sk

Dolné Dubové

Kostoly s titulom Nanebovzatia Panny Márie v Trnavskej arcidiecéze:

Bošáca, Čičov, Dolné Dubové, Dolné Orešany, Dunajská Streda, Hlohovec, Hrádok, Jurová, Kolárovo, Malženice, Sládkovičovo, Smolenická Nová Ves, Stará Turá, Trnava (Západoslovenské múzeum), Veľké Orvište
Kaplnky: *Majcichov, Moravské Lieskové, Sered'*

na cestách i doma zjednotení v apoštoláte modlitby

Svetová sieť modlitby Svätého Otca známa ako „Apoštolát modlitby“ šírením pravidelných mesačných úmyslov zjednocuje veriacich v účasti na apoštoláte celej Cirkvi obetovaní osobnej modlitby, práce radosti i utrpení každého dňa v spojení s Kristovou eucharistickou obetou.

Modlitba obetovania dňa:

Nebeský Otče, obetujem ti celý svoj deň a svoje modlitby, práce, radosti aj utrpenia v spojení s tvojím Synom Ježišom Kristom,

ktorý sa ti stále obetuje vo svätej omši za spásu sveta. Nech ma Duch Svätý vedie a nech mi dá silu svedčiť o tvojej láske. S Pannou Máriou, Matkou nášho Pána a Matkou Cirkvi, prosím za úmysly Svätého Otca a našich biskupov na tento mesiac:

Evanjelizačný úmysel: **Za všetkých, ktorí pracujú a žijú na mori; za námorníkov, rybárov a ich rodiny.**

Úmysel našich biskupov: **Aby Medzinárodný eucharistický kongres, ktorý sa bude konať na budúci mesiac v Budapešti, povzbudil veriacich k prehĺbeniu úcty ku Kristovej prítomnosti v Najsvätejšej sviatosti.**

zdroj: www.vaticannews.va

POZVANIE

pre jednotlivcov i pútnické miesta

VSTÚPTE do Asociácie pútnických organizácií a prispejte k rozvoju, obnove a osvete putovania na Slovensku. Získate podporu a spoluprácu organizácií, ktoré pôsobia v oblasti pútnictva, dobrovoľníkov, rozšírite si prístup k informáciám, možnosť prezentácie aktivít napr. na veľtrhoch, internete, FB...

Trnavská arcidiecéza bola zriadená 30. decembra 1977, apoštolskou konštitúciou *Praescriptio sacrosancti*, ktorú vydal pápež Pavol VI. a oddelil ňou územie Trnavskej apoštolskej administratívy od Ostrihomskej arcidiecézy. Týmto dokumentom ju povýšil aj na arcidiecézu. Pápež súčasne vydal aj apoštolskú konštitúciu *Qui divino*, ktorou bola zriadená samostatná slovenská cirkevná provincia. Za metropolitné arcibiskupstvo bola ustanovená práve novovzniknutá Trnavská arcidiecéza a boli jej podriadené všetky diecézy na Slovensku. Takto bolo po vyše 60 rokoch definitívne doriešené cirkevno-právneho postavenie slovenských diecéz po rozpade Rakúsko-Uhorska v r. 1918. Obe konštitúcie vyhlásil František kardinál Tomášek 7. júla 1978 na slávnostnej svätej omši v katedrálnej kostole sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Na čele arcidiecézy, v oficiálnej pozícii apoštolského administrátora (komunistická vláda ČSSR neakceptovala menovanie arcibiskupa) stál až do svojej smrti 13. novembra 1987 Mons. Július Gábriš, ktorý bol na čele Trnavskej administratúry od r. 1973. Po jeho smrti zbor konzultorov zvolil za dočasného administrátora seredského dekana Jána Sokola. Túto voľbu potvrdil Vatikán a neskôr ho akceptoval aj štát. Po rokovaní medzi ČSSR a Svätou stolicou, bol v septembri 1989 Ján Sokol slávnostne inaugurovaný do úradu arcibiskupa. Po revolúcii boli v r. 1990 menovaní do funkcií pomocných biskupov Dominik Tóth a Vladimír Filo, v r. 1992 Dominik Hrušovský. Ďalšia zmena v cirkevnom zriadení nastala v marci 1995, keď pápež sv. Ján Pavol II. apoštolskou konštitúciou *Pastorali quidem permoti* zriadil Košickú cirkevnú provinciu so sufragánnymi biskupstvami Spiš a Rožňava. Trnavská arcidiecéza bola vtedy premenovaná na Bratislavsko-trnavskú arcidiecézu so sufragánnymi diecézami v Nitre a Banskej Bystrici a Dóm sv. Martina v Bratislave bol vyhlásený za konkatedrálu. Nakoľko v r. 2004 ukončili pôsobenie v úrade pomocní biskupi Mons. Dominik Tóth a Mons. Štefan Vrabec, boli do funkcií pomocných

Od 30. augusta 2013 zastáva funkciu Trnavského arcibiskupa Mons. Ján Orosch, ktorého heslom je: „Pozerat' sa srdcom.“

biskupov ustanovení Ján Orosch a Stanislav Zvolenský. V r. 2008, po reorganizácii rímskokatolíckych diecéz na Slovensku, sa Bratislavsko - trnavská arcidiecéza rozdelila. Vznikla samostatná Bratislavská arcidiecéza a Trnavská arcidiecéza, ale už s podstatne menším územím. Metropolitným sídlom sa stala Bratislava. Trnavský arcibiskup už v súčasnosti nemá právo nosiť pálium, odznak hodnosti metropolitu. Po rezignácii arcibiskupa Jána Sokola (dosiahol 75 rokov) menoval v r. 2009 pápež Benedikt XVI. za nového arcibiskupa P. Róberta Bezáka, CSsR., ktorý v čase menovania pôsobil ako správca farnosti Banská Bystrica – Radvaň. Šokujúco pôsobiaci zvrät vo vedení arcidiecézy nastal 2. júla 2012, keď pápež Benedikt XVI. odvolal arcibiskupa Mons. Róberta Bezáka

z vedenia arcidiecézy. Po jeho odchode zastavil Mons. Ján Orosch všetky cirkevno-spoločenské projekty, ktoré sa na úrade rozbíhali v čase pôsobenia biskupa Bezáka. Za katedrálu bol od zriadenia diecézy v r. 1977 určený **Kostol sv. Jána Krstiteľa v Trnave**, ktorý je súčasťou komplexu budov bývalej Trnavskej univerzity. Počiatky chrámu sú spojené s druhým príchodom jezuitov do Trnavy a ich činnosťou v r. 1615–1773. Prišli na pozvanie ostrihomskeho arcibiskupa Františka Forgáča, ktorý im ponúkol budovy bývalého dominikánskeho kláštora a Kostola sv. Jána Krstiteľa (predtým rytierskeho rádu johanitov). Nakoľko bol celý komplex vo veľmi zlom stave, naplánovali jezuiti výstavbu nového chrámu, ktorá sa však pre nepokoje počas povstania Gabriela Betlena začala realizovať až v r. 1629. Donátorom prestavby chrámu bol krajinský palatín Mikuláš Esterházi, ktorý zveril stavbu nového kostola talianskym majstrom Antonioví a Pietroví Spazzovcom. Novopostavený chrám bol vysvätený 30. augusta 1637 s titulom a patrocíniom sv. Jána Krstiteľa. Svätiteľom bol jágerský biskup Juraj Lippai. Prvú svätú omšu v chráme slúžil už nový ostrihonský arcibiskup Imrich Lóši. Následne sa začalo so stavbou hlavného oltára, ktorý bol dokončený v r. 1640. Výzdoba interiéru chrámu prebiehala postupne ešte do r. 1700 a je dielom viacerých talianskych majstrov.

Katedrála sv. Jána Krstiteľa s bývalým jezuitským kolégiom

Dvojvežové priečelie chrámu je orientované na západ. Horizontálne je členené rímsami a vertikálne pilastrami s nikami a oknami. Nad hlavným portálom je segmentový štít s figúrami sediacych anjelov, kamenný erb rodu Esterházióvcov a pamätný nápis v latinskom jazyku: Svätému Jánovi Krstiteľovi gróf Mikuláš Esterházi palatín Uhorského kráľovstva (preklad) V nikách sú umiestnené kamenné sochy svätcov: Joachima, Anny, Alžbety, Zachariáša, Júdu Tadeáša, Jána, Mateja a Barnabáša. Chrám je 61m dlhý, 28,1m široký s vnútornou výškou 20,3m. Po stranách svätyne sú dva rovnako dlhé priestory: vľavo niekdajšia Kaplnka Sv. križa, vpravo sakristia. V lodi je valená klenba s lunetami, v bočných kaplnkách sú krížové klenby. Chrám zdobí bohatá štuková ornamentika. Na klenbe svätyne aj lode sú v oválnom, bohato zdobenom rámovaní štyri veľké maľby a menšie modré medailóniky s výjavmi zo života sv. Jána Krstiteľa. Hlavný štvoretážový **oltár je ranobarokovým skvostom** (1637 – 1640). Veľkolepá drevená stĺpová architektúra je vysoká 20,3m a široká 14,8m a je dielom viacerých majstrov a umelcov: Baltazár Knilling a Vít Knoth z Viedne, Vít Stadler z Trnavy a jeho pomocníci Ferdinand z Cífera a Kristián Knerr. Dominuje mu maľba predstavujúca krst Krista v Jordáne, nad ním je vyobrazené narodenie sv. Jána Krstiteľa a v hornej časti oltára je maľba zobrazujúca

interiér katedrály

Pannu Máriu na návšteve u sv. Alžbety. Celý oltár i sochy sú polychrómované. Kazateľnica na ľavom chrámovom pilieri pochádza z r.1637. Na bočných stenách svätyne sú umiestnené drevené smrtné štíty Mikuláša, Daniela, Alexandra, Františka, Ladislava, Štefana Esterházióvcov + jedného neznámeho člena ich rodu a Imricha Očkaja. Z lode sa otvárajú bočné kaplnky. Vľavo ide o kaplnku: sv. Františka Xaverského, Kráľovnej anjelov, Sedembolestnej Panne Márii a vstupnú kaplnku s vchodom do bývalého jezuitského kolégia. Na pravej strane lode sú kaplnky zasvätené sv. Ignácovi, Kráľovnej mučeníkov, Kráľovnej panien a vstupná kaplnka s bočným vchodom do chrámu. Oltáre v kaplnkách pochádzajú prevažne zo 17. st.

(článok pokračuje na str.7)

LEŤME K VÝŠINÁM

Svätý rok Loretánskeho jubilea, ktorý potrvá do 10. decembra 2020, je pre nás inšpiráciou, aby sme v tomto roku putovali do kostolov a kaplniek spojených s úctou k Loretskej Matke.

Kaplnky Loretánskej Panny Márie na pútnických miestach

Modranka, vzdialená len 4 km od Trnavy, bola kedysi samostatná obec, ale dnes tvorí jednu z mestských častí najstaršieho kráľovského mesta na Slovensku. Oddávna je pútnickým miestom, nakoľko tu jezuiti vybudovali jednu z prvých krížových ciest v Uhorsku. Končila pri kaplnke Božieho hrobu, kde sa pravidelne zastavovali pútnici. Vzhľadom na to, že do Modranky prichádzalo postupne viac a viac pútnikov a kaplnka Božieho hrobu bola rozmerovo malá, z iniciatívy modranského rodáka, kanonika Adama Šalgoviča, bol postavený chrám zasvätený Najsvätejšej Trojici (1650-1657). Je to jednolodový dvojvežový kostol postavený v barokovom slohu. V r.1659 bola na jeho severnej strane pristavaná loretánska kaplnka s oltárom a v r.1767 predĺžená prístavbou do dnešnej podoby. Do nej bola z hlavného oltára Kostola Najsvätejšej Trojice premiestnená medená socha Panny Márie, ktorú dal zhotoviť po návšteve Loreta barón Rudolf Strozing v r.1654 podľa vzoru milostivej sochy Panny Márie z Loreta. Pútnici k nej prichádzali, aby si tu vyprosili milosti pre seba a svoje rodiny.

Hlavná púť v Modranke sa koná každoročne v druhú májovú nedeľu.

Príbeh o hmle a Turkoch

V r.1683, keď okolie Trnavy ohrozovalo turecké vojsko, začali k Pannu Máriu prichádzať pútnici vo väčšom počte. Bezmocní obyvatelia prosili Pannu Máriu o pomoc. Trnavu a Modranku turecké vojská nenapadli. Tunajší obyvatelia uverili, že práve na orodovanie Panny Márie Loretánskej, sa zázračným spôsobom spustila hustá hmla, ktorá Modranku a celú Trnavu zachránila pred tureckým vpádom. V tom istom roku však Tökölyovské vojská Modranku vyrabovali, znesvätili kostol a ukradli aj milostivú sochu. Do Modranky prichádzali ďakovné procesie, aj keď tam už nebola milostivá socha. V r.1689 dala Eva Alvinczyová z dreva vyhotoviť **novú milostivú sochu Loretánskej Panny Márie**. V r.1695 pápež **Inocent XII.** vyhlásil Modranku za pútnické miesto. Na pamiatku záchrany pred Turkami púte v Modranke pokračovali až do 2 pol. 18.st. Keď v r.1784 panovník Jozef II. vydal príkaz na odstránenie votívnych obrazov a sôch a zákaz púti, tieto postupne zanikli. Milostivú sochu Loretánskej Panny Márie uchovával doma modrančan p.Srnenský a neskôr ju odovzdal kanonikovi Görgeymu v Trnave. Až v r.1808, po obnove a vymalovaní kostola sa socha definitívne opäť vrátila do kostola a obnovili sa aj púte. Milostivá socha Panny Márie Loretánskej je v súčasnosti umiestnená v Loretánskej kaplnke, nad dreveným oltárom. Predstavuje Madonu – Božiu Matku držiacej na ľavej ruke sediaceho malého Ježiša. Postavy sú korunované a odeté do zlatých šiat. Po oboch stranách oltára sú tri páry anjelských postáv. Najvyššie zobrazená dvojica okrídlených anjelikov drží kartušu s latinským nápisom: *Božia rodička vyslobodí nás od moru, hladu, ohňa aj vojny* (preklad)

STAŇTE SA PRAVIDELNÝMI ODBERATEĽMI PÚTNICKÉHO LISTU

Ak máte záujem dostávať Pútnický list do Vašej e-mailovej pošty, prosíme Vás, napíšte nám na adresu: prekopova@gmail.com. Zaradíme Vás **do adresára čitateľov Pútnického listu**.

Vydávanie Pútnického listu môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na č.ú: **SK18 7500 0000 0040 1664 7114**, do správy pre prijímateľa uveďte: **PÚTNICKÝ LIST**

ĎAKUJEME!

Loretánska kaplnka v Kostole sv. Jozefa, Trnava

Druhá Loretánska kaplnka na území Trnavy sa nachádza v **Kostole sv. Jozefa**, ktorý v súčasnosti spravujú bratia Pavlíni (OSPPE), ale pôvodne ho (v 1.pol.17.st.) začali budovať reformovaní evanjelici, kalvíni. V rámci protireformačnej politiky mesta ho napokon dostali do správy rehoľníci rádu sv. Pavla prvého pustovníka (r. 1671), ktorí ho nasledujúcom roku, po viacerých stavebných úpravách, zasvätili sv. Jozefovi, pestúnovi Pána. Stavba kostola svojou architektúrou (i slohom) patrí medzi sieňové sliezske protestantské kostoly so štítovým priečelím bez veže. Za veľkého požiaru v r. 1683, počas Tököliovského povstania, bol kostol veľmi poškodený a jeho opravy trvali až do r. 1695. V r. 1701 bola k severnej stene kostola pristavaná kaplnka loretánskej Panny Márie a v 19. st. drevená zvonica s barokovou bāňou. Na hlavnom oltári je obraz sv. Jozefa Pestúna. Na stropě sú štyri oválne kartuše s obrazmi zo života sv. Jozefa. Koncom 18.st. vznikol pri kostole slovenský Spolok sv. ruženca, ktorý od začiatku 19.st. organizoval pre veriacich pešie púte z Trnavy do Marianky. Pavlíni odišli z Trnavy už v r. 1786 pri rušení kláštorov, ktoré nariadil rakúsky cisár Jozef II., späť sa vrátili v júli 1997.

zdroj: www.kamdokostola.sk, www.trnava.sk, www.modranka.fara.sk

(dokončenie článku zo str.5.)

Masívne stĺpy vo vstupnej časti chrámu podopierajú dva chóry – pre hudobníkov a spevákov. Pri stenách dolného chóru sú plastiky zobrazujúce cirkevných otcov: sv. Gregora Veľkého, sv. Augustína, sv. Hieronyma a sv. Ambróza, zhotovené okolo r.1700. Pod chrámom sa rozprestiera krypta, ktorá slúžila ako pohrebne miesto pre rodinu Esterházióvcov, iných popredných šľachticov Uhorska a pre zosnulých členov jezuitského rádu. V posledných rokoch boli v krypte pochovaní biskupi Pavol Mária Hnilica a Peter Dubovský. Po zrušení jezuitskej rehole (1773) a presťahovaní Trnavskej univerzity do Budína (1777) sa univerzitný komplex aj s kostolom dostali do rúk vojenskej správy. V r. 1783 sem boli nasťahovaní vojenský vyslúžilci, preto kostol niesol aj pomenovanie invalidský a univerzitné budovy invalidovňa. Istý čas bol aj gymnaziálnym kostolom, v r. 1937 prevzali kostol do správy saleziáni, neskôr ho spravovala duchovná správa armády a v r. 1948 – 1977 Rímskokatolícky farský úrad sv. Mikuláša. V r. 2003 sa v katedrále modlil aj pápež sv. Ján Pavol II., na námestí stojí jeho bronzová socha.

Dielo, ktoré svedčí...

V priebehu uplynulých storočí bol chrám viackrát reštaurovaný. Poslednú väčšiu obnovu uskutočnil Arcibiskupský úrad pod vedením Mons. Róberta Bezáka, ktorý dal katedrálu vymalovať a pozlátiť. Kostol mali zdobiť aj nové časti oltára a liturgické predmety z dielne akademika Otmara Olivu, ale nové vedenie arcidiecézy ich považovalo za štýlovo a technicky nevhodné pre katedrálu, preto ich umiestnilo do Baziliky sv. Ondreja v Komárne.

zdroje: www.abu.sk, www.ahojkomarno.sk, www.sme.sk, www.sk.wikipedia.org, www.regiontirnava.sk

dielo Otmara Olivu vytvorené pre katedrálu v Trnave sa dnes nachádza v bazilike v Komárne

Pútnické miesta Trnavskej arcidiecézy:

Dechtice (miesto modlitby), Dolné Orešany, Ducové, Hlohovec, Katarínka, Modranka, Sereď - Stredný Čepeň, Stará Turá, Tomášikovo, Trnava, Trstín - Hájiček, Veľké Kostolany - Hájiček, Vinohrady nad Váhom

info o pútnických miestach a asociácii nájdete na: www.putnickemiesta.sk

ZOZNÁMTE SA S *Domom Pútnika (aj) v Trstíne*

Dom Pútnika bol pôvodne tzv. kamenným projektom Občianskeho združenia Spojené ruky, ktorý slovenskí pútnici z Compostely, žijúci v okolí Trnavy, rozbehli v r. 2012 s podporou dekana Marcela Kubinca, správcu farnosti Trnava - mesto, v tesnej blízkosti Baziliky sv. Mikuláša. Nakoľko však v novembri 2017, po plných piatich celoročných sezónach, stratil svoje „kamenné múry“, musel sa pretransformovať na virtuálny projekt. Počas uplynulých dvoch rokov prežíval Dom Pútnika viacmenej na stránke www.spojeneruky.sk a na FB (*Dom Pútnika*) ale vďaka pomoci

cyklopútnici z Nitry na dvore Domu Pútnika v Trstíne

z neba, podpore dobrých ľudí a nezlom(e)nej snahe pútnikov sa opäť otvoril ako kamenný **Dom Pútnika v Trstíne**. Trstín je pútnickým miestom Trnavskej arcidiecézy a v neďalekom Hájičku stojí starobylý kostolík s najstarším patrocíniom Sedembolestnej Panny Márie na Slovensku. V jeho blízkosti sa nachádza aj studnička s prameňom, ktorý navštevujú predovšetkým ľudia z okolia. Je to miesto plné pokoja. Kedysi tadiaľto prechádzalo mnoho pútnikov smerujúcich do Šaštína a viedla tu aj tzv. *Česká cesta*. Bola to významná starobylá obchodná cesta, ktorá spájala Prahu s Budínom a prechádzala aj územím dnešného juhozápadného Slovenska. Bola súčasťou dlhšej európskej obchodnej cesty, vedúcej od Bosporu až k brehom Atlantického

oceánu. V čase mieru slúžila na medzimestskú a medzištátnu obchodnú výmenu, v časoch vojen aj na vojenské ťaženia, často s ťažkými následkami pre obyvateľov priľahlých regiónov. I dnes ešte cez dedinku neďaleko Smolenického zámku prechádza mnoho kamiónov smerujúcich z/do Českej republiky. Napriek tejto „dani“ za biznis, je tu aj dobré turistické prepojenie na Trnavu i Šaštín, a preto by sa raz mohla stať aj oficiálnou časťou slovenskej Svätajakubskej cesty a Evropské kultúrne stezky sv. Cyrila a Metoděj. Dom Pútnika je zriadený v súkromnom dome na hlavnej ceste, neďaleko Farského kostola sv. Petra a Pavla. Peší pútnici, či cyklopútnici v ňom môžu prenocovať na základe predchádzajúceho dohovoru so správcom. Kontakt je k dispozícii na web.stránke občianskeho združenia. Nakoľko v dome ešte stále prebiehajú stavebné úpravy, je jeho kapacita momentálne obmedzená na 15 osôb. I keď má Dom Pútnika opäť „múry“, zostáva otvoreným priestorom, kde sa tvoria pútnické programy pre jednotlivcov a skupiny, miestom živej, novej evanjelizácie a „domovom“ všetkých pútnikov, ktorí si chcú vzájomne zdieľať radosť i strasť najmä (ale nielen) z pešieho putovania.

Text: Mária Prekopová

sprevádzanie na Via di San Francesco

Pútnický list vydáva Asociácia pútnických organizácií
Farský úrad, 913 31 Skalka nad Váhom I/41
ISSN 2644-4526

www.putnickiemiesta.sk/asociacia-putnickych-organizacii/archiv-putnickych-listov
Autori textu: Mária Hatalová, Mária Prekopová
Fotografie: Janko Jakubec, František Turanský, Mária Prekopová

NEPREDAJNÉ, VOLNE ŠÍRITELNÉ